

Wyrok z dnia 4 grudnia 1998 r.

I PKN 486/98

Zawieszenie postępowania na podstawie art. 177 § 1 pkt 4 KPC z uwagi na toczące się postępowanie karne nie jest obligatoryjne i zależy od rozważenia wpływu ustaleń postępowania karnego na rozstrzygnięcie sprawy cywilnej. Podniesienie w kasacji zarzutu naruszenia tego przepisu wymaga ponadto wykazania istotnego wpływu jego naruszenia na wynik sprawy.

Przewodniczący: SSN Teresa Flemming-Kulesza (sprawozdawca), Sędziowie SN: Jerzy Kwaśniewski, Maria Mańkowska.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 4 grudnia 1998 r. sprawy z powództwa: 1. „B.” SA w W., 2. „B. - N.S.” Sp. z o.o. w N.S. przeciwko Krzysztofowi J. o zapłatę, na skutek kasacji pozwanego od wyroku Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Krakowie z dnia 30 kwietnia 1998 r. [...]

1. o d d a l i ł kasację,
2. zasądził od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę 375 (trzysta siedemdziesiąt pięć) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

U z a s a d n i e

Sąd Rejonowy-Sąd Pracy w Nowym Sączu wyrokiem z dnia 21 października 1997 r. zasądził od pozwanego Krzysztofa J. na rzecz powodów „B.” SA w W. i „B. N.S.” Spółki z o.o. w N.S. kwotę 9.902 zł. Sąd ten ustalił, że 16 marca 1991 r. pozwany zawarł umowę o pracę na budowie zagranicznej z Centralą Handlu Zagranicznego Budownictwa „B.” Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością Oddział w N.S. Zgodnie z tą umową pracował jako kierownik budowy w Niemczech, w S. Pozwany wypowiedział umowę ze skutkiem na 12 lutego 1993 r. Otrzymał wszystkie należne mu świadczenia, z wyjątkiem premii motywacyjnej. Pozwany założył osobiste konto w Deutsche Bank AG S., na które wpływały środki finansowe, i którymi dysponował jako kierownik budowy. Tylko on mógł dysponować kontem. Pozwany zgłosił 6 lutego

1993 r. zapotrzebowanie na 10.000 DM. Dyspozycja przelewu na jego konto tej kwoty została wydana 10 lutego 1993 r. Dnia 12 lutego pozwany sporządził raport finansowy za luty, z którego wynika, że saldo na początku miesiąca wynosiło kwotę 10604,70 DM, a w ciągu miesiąca otrzymał środki w kwocie 16.714,01 zł. Z tej kwoty 8963,52 DM otrzymał od kierownika innej budowy – J., a 7.750,49 DM ten sam kierownik przełał na konto firmy „M.”. Pozwany dołączył do raportu zestawienie wydatków, w którym ujął kwotę 20,48 DM z tytułu zamknięcia konta. Raport został zatwierdzony przez Pełnomocnika Rejonu S. Pozwany wydał 12 lutego dyspozycję zamknięcia konta, a bank wystawił rozliczenie konta ze względu na jego likwidację. Saldo wynosiło 20,48 DM. Bank zaznaczył, że konto będzie można zamknąć dopiero wówczas, jeżeli jego właściciel w ciągu miesiąca od otrzymania noty zawiadamiającej o zamknięciu nie zgłosi żadnych zarzutów. Tego samego dnia na konto pozwanego wpłynęła kwota 10.000 DM jako przekaz od „B.” a pozwany również tego dnia na swoją dyspozycję o godzinie 13,46 otrzymał (pobrał) kwotę 9490,78 DM. Kwota ta została zaksięgowana 15 lutego 1993 r. Pozwany wyjechał z Niemiec 13 lutego. W czerwcu 1993 r. B.J. poprosił pozwanego o podpisanie pełnomocnictwa do dysponowania jego kontem. Pozwany odmówił i zaproponował, że pojedzie do S. wyjaśnić sprawę. W listopadzie pozwany zwrócił się o natychmiastową wypłatę premii motywacyjnej, a w grudniu pełnomocnik Rejonu S. poinformował go, że nie spełnił warunków do uruchomienia premii motywacyjnej, między innymi, z powodu nierozliczenia się całkowitego z kontraktu. Deutsche Bank Filia S. udzielając odpowiedzi na pytania Sądu poinformował, że pozwany miał w tym Banku rachunek w okresie od 10 marca 1991 r. do 1 grudnia 1994 r., że sam pozwany wydał dyspozycję wypłaty kwoty 9490,78 DM oraz, że konto zostało zamknięte na jego polecenie z 21 października 1994 r. Do tego dnia na koncie pozwanego były przeprowadzane operacje bankowe. Ani Bank ani pozwany nie wskazali by osoba trzecia była upoważniona do dysponowania kontem. Pozwany nie udowodnił by konto zostało zamknięte definitywnie 12 lutego 1993 r. Skoro pozwany działaniem swoim naraził powodów na szkodę, powinien ją naprawić na podstawie przepisów Kodeksu cywilnego (art. 471 i 472 KC w związku z art. 300 KP).

Sąd Wojewódzki-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił apelację pozwanego od tego wyroku. Sąd drugiej instancji zaakceptował ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego, jednakże przyjął, że odpowiedzialność pozwanego za szkodę wynika z art. 124 § 1 KP ponieważ dotyczy mienia, które zostało mu powierzone z obo-

wiązkiem wyliczenia się. Sąd Wojewódzki wyraził też pogląd, że zachowanie pozwanego można zakwalifikować jako umyślne wyrządzenie szkody w rozumieniu art. 122 KP, a zatem termin do dochodzenia roszczenia wynosił 3 lata (art. 442 KC w związku z art. 291 § 3 KP).

Pozwany wniósł kasację od tego wyroku podnosząc zarzut naruszenia prawa materialnego - art. 6 KC „bowiem jeżeli przedmiotem dowodzenia była kwestia materialnoprawna, to strona powodowa nie udowodniła swojego roszczenia w stosunku do pozwanego”, oraz zarzut naruszenia art. 177 § 1 pkt 4 KPC polegającego na tym, iż pomimo przedłożenia na rozprawie przed Sądem Wojewódzkim pisma z Komendy Rejonowej Policji w N.S. z dnia 31 marca 1998 r. informującego o wszczęciu dochodzenia w sprawie posłużenia się przez Spółkę z o.o. „B.” podrobionym dokumentem i zgłoszenia wniosku o zawieszenie postępowania postępowanie cywilne w tej sprawie nie zostało zawieszono.

W uzasadnieniu kasacji polemizowano z wartością dowodową pisma „Banku w K.” z 15 stycznia 1995 r. przedłożonego przez stronę powodową. Zarzut naruszenia art. 177 § 1 pkt 4 KPC dotyczy też tego pisma „Banku z K.”, w sprawie którego pozwany zwrócił się do organów ścigania „z odpowiednim zawiadomieniem” i tej kwestii dotyczy postępowanie karne. W kasacji zawarto wniosek o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Wojewódzkiemu do ponownego rozpoznania.

Strona powodowa wniosła o oddalenie kasacji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja nie jest uzasadniona. Bezpodstawny jest zarzut naruszenia art. 6 KC. Sąd Wojewódzki nie przypisał pozwanemu obowiązku udowodnienia braku szkody, winy lub związku przyczynowego między nimi. Przeciwnie, uznał, że to strona powodowa udowodniła spełnienie przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego. Bezskuteczność kwestionowania przez pozwanego wartości dowodowej jednego z dokumentów nie świadczy o obarczeniu go - z naruszeniem art. 6 KC - ciężarem udowodnienia faktów, z których to nie on wywodzi skutki prawne. Niezasadny jest też zarzut naruszenia art. 177 § 1 pkt 4 KPC. W myśl tego przepisu Sąd może zawiesić postępowanie, jeżeli ujawni się czyn, którego ustalenie w drodze karnej lub dyscyplinarnej mogłoby wywrzeć wpływ na rozstrzygnięcie sprawy cywilnej. W

przepisie tym nie zawarto normy nakazującej zawieszenie postępowania. Pozostawiono ocenie sądu orzekającego w sprawie cywilnej potrzebę zawieszenia postępowania. Wskazane w kasacji okoliczności nie uzasadniają twierdzenia, że Sąd Wojewódzki dopuścił się naruszenia tego przepisu, nie korzystając z przewidzianej w nim możliwości. Postępowanie karne dotyczy jednego tylko dokumentu. Zatem bez względu na to, jak się ono zakończy, nie można twierdzić, że ustalenia tego postępowania mogłyby wywrzeć wpływ na rozstrzygnięcie rozpoznawanej sprawy, skoro Sąd pierwszej instancji przeprowadził obszerne postępowanie dowodowe i na swoje żądanie uzyskał istotne dokumenty z Deutsche Bank. Ponadto w kasacji uchybiono obowiązkowi wykazania, że zarzucane naruszenie prawa procesowego mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy (art. 393¹ pkt 2 KPC).

Wobec powyższego kasacja, jako pozbawiona usprawiedliwionych podstaw, podlegała oddaleniu (art. 393¹² KPC).

=====

64.

Postanowienie z dnia 2 grudnia 1998 r.

I PZ 64/98

Nie narusza słusznego interesu pracownika cofnięcie zażalenia na postanowienie o odrzuceniu kasacji w sprawie o przywrócenie do pracy, jeżeli przyczyną rozwiązania stosunku pracy była niezdolność pracownika do pracy trwająca dłużej niż okres pobierania zasiłku chorobowego, a po rozwiązaniu stosunku pracy pracodawca zatrudnił pracownika na innym stanowisku na czas potrzebny do uzupełnienia stażu pracy niezbędnego do nabycia uprawnień do renty inwalidzkiej.

Przewodniczący: SSN Jadwiga Skibińska-Adamowicz (sprawozdawca), Sędziowie SN: Roman Kuczyński, Barbara Wagner.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 2 grudnia 1998 r. sprawy z powództwa Barbary D. przeciwko Terenowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w D. o przywrócenie do pracy i wynagrodzenie, na skutek zażalenia

powódki na postanowienie Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie z dnia 10 września 1998 r. [...]

p o s t a n o w i ł:

u m o r z y ć postępowanie zażaleniowe.

U z a s a d n i e n i e

Sąd Wojewódzki-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie postanowieniem z dnia 10 września 1998 r. odrzucił kasację Barbary D., którą wniósł jej pełnomocnik, będący adwokatem, od wyroku tego Sądu z dnia 23 kwietnia 1998 r. w sprawie przeciwko Terenowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w D. o przywrócenie do pracy i wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy. Przyczyną odrzucenia kasacji było stwierdzenie, że została wniesiona po upływie terminu przewidzianego do jej wniesienia, wobec czego z mocy art. 393⁵ KPC podlegała odrzuceniu.

Na powyższe postanowienie powódka wniosła zażalenie zarzucając w nim, że Sąd Wojewódzki błędnie uznał, iż awizowanie przesyłki i niepodjęcie jej w terminie przez pełnomocnika powódki jest równoznaczne z doręczeniem mu odpisu wyroku z uzasadnieniem. Na przesyłce tej bowiem pracownik poczty stwierdził, że nie może jej doręczyć z powodu zamkniętego mieszkania, lecz nie umieścił na niej adnotacji o dacie jej złożenia do urzędu pocztowego, jak również nie umieścił odcisku datownika. Ponadto reklamacja powyższej przesyłki ([...] z dnia 1 lipca 1998 r.) również nie została załatwiona w sposób prawidłowy. Tak więc odrzucenie kasacji z powodu jej spóźnienia nastąpiło z naruszeniem przepisów § 10 ust. 2 i § 14 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 15 grudnia 1970 r. w sprawie doręczania pism sądowych przez pocztę (Dz.U. Nr 31, poz. 266) oraz z naruszeniem art. 133 § 1 KPC.

Przytaczając powyższe zarzuty powódka wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia stwierdzając, że termin do wniesienia kasacji rozpoczął swój bieg 20 sierpnia 1998 r., natomiast kasację nadała w urzędzie pocztowym 26 sierpnia 1998 r.

W piśmie z dnia 23 listopada 1998 r., które wpłynęło do Sądu Najwyższego dnia 27 listopada 1998 r., powódka cofnęła zażalenie oraz kasację wniesioną przez jej pełnomocnika i oświadczyła, że „zrzeka się dalszego prowadzenia tej sprawy”.

W tym stanie rzeczy, z mocy art. 469 KPC (stosowanego a contrario) oraz art. 386 § 3 KPC w związku z art. 391 KPC, do których stosowania odsyła art. 393¹⁹ KPC, Sąd Najwyższy umorzył postępowanie wywołane złożeniem przez powódkę zażalenia. W stanie faktycznym sprawy, zwłaszcza zaś ze względu na to, że rozwiązanie z powódką stosunku pracy nastąpiło z uwagi na jej niezdolność do pracy wskutek choroby trwającą dłużej niż okres pobierania zasiłku chorobowego, a także ze względu na to, że zakład pracy zatrudnił ją - po rozwiązaniu umowy o pracę - na okres 3 miesięcy w celu uzupełnienia stażu pracy niezbędnego do nabycia uprawnień do renty inwalidzkiej, Sąd Najwyższy uznał, że cofnięcie środka odwoławczego w postaci zażalenia było dopuszczalne. Nie można bowiem uznać, że czynność ta naruszała „słuszny interes pracownika” - jak stanowi art. 469 KPC - skoro powódka nie odzyskała zdolności do pracy i nie mogła być zatrudniona. Nie bez znaczenia jest także okoliczność, że stosownie do art. 53 § 5 KP powódka ma prawo żądać ponownego zatrudnienia jej przez stronę pozwaną w razie spełnienia się warunków określonych w tym przepisie.

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji.

=====